

vestra iurisdicio quā ego sic approbo vt p me ligata
sunt et in celo. Et sic similiter de solutione. licet aliud
sit forz ibi et hic. ideo etiā pene variant scdm mutati-
onem forz. // Premissa locū habent et pro maxima sui
parte respiciunt aīas separatas a corporibz. Nūc etiā
reuertat stilz ad aīas adhuc vntas corporibz. Quo
modo igitur nobis viuīs ambulandū sit ne illas acer-
bissimas tam infirmū q̄ purgatoriū icidamz penas eno-
dare restat. Felix enim quem faciunt aliena pericula
cautū. Sequitur ergo modus quomō viuentes pos-

Sim2 ex philoso sunt euadere penas futuras
Sphia morali omne sensitivū tristitia fugere natu-
raliter et delectabilia prosequi velle. ita vt ait augu2 li-
bro. lxxiii. questionū. nemo est qui non magis dolorē
timeat q̄ appetat voluptatem. quandoquidē videmz
immanissimas et inhumanissimas bestias a maximis vo-
luptatibz arceri dolorū metu. Et quia vt prius habi-
tum est pene huius temporis quantūcūqz acerbe esti-
mantur. tamen pene nulle dicende sunt i comparatio-
ne futurarum. Qui ergo futuras acerbissimas fugere
appetit. p̄sentes minimas nō refugiat. quia dicit scri-
ptura. Qui timet p̄mā cadet super eum m̄x. id est q̄
paruā huius vite penitentiā aspernat̄ veniet super eū
maior in futuro. Testis est ille diues qui bisso et pur-
pura induebatur. et epulabatur quotidie splendide.
luc. xvi. Non utiqz fulciebatur vita penitentiali sed vo-
luptuosa. et astat quid eū sequebat̄ scz mendicitas aq̄
que tam sibi nō fuit ocella. Ideo ibi in flama p̄petua
cogit̄ agere infructuosam penitentiā. qui hic paruam
et breuem agere recusabat fructuosam. Pons ergo et
tabula penarū futurarū sunt pene p̄sentes. dicēte chri-
sto et iohanne baptista. Penitentiam agite. appropin-
quabit em̄ regnū celoz. mathei. iiii. Et alias christus

dicat. **N**isi penitentiam egeritis simul omnes peribitis
luc. xiii. Quā autē rara sit penitentia odigna pro pec-
catis hodie in hoīb2. non loquendo sed vidēdo et pal-
pando agnoscimus. Possum2 etiā probare quantā pe-
nitentiā viuentes agere deberēt per hoc q̄ resuscitati
aliqui qui flamarū penas senserunt. p2 resuscitationē
penitentiā hic egerunt incompabilez nostris peniten-
tiis. De quorū penitentiis scribit gregorius. iiii. opalo-
gorum. p̄cipue de vno nomine petrus. qui ad horren-
dissima penarū loca deduct2 est. in quib2 multos hui2
seculi potentes suspensos vidit. In quib2 et ipse etiā
mergi. debuit. sed angelus prohibuit et dixit ei. Egre-
dere. et quomodo tibi viuentū sit cautissimē attende.
Et euigilans cuncta visa narrauit. tantisq; postmodū
vigiliis et ieiuniis se constrinxit. vt inferni tormēta se
vidisse etiā si lingua taceret vita et conuersatio loque-
ret. Et postea heremū ingressus est. Est autē hec via
penitentie multis hominib2 dura. quia est arcta via. et
angusta est porta qua itur ad deum. Et hec via scdm
augustinū consistit in cōtemptu voluptatis et i toleran-
tia passionis. Que duo pene omēs homines fugere cō-
sueuerunt. igit et verā penitentiā fugiūt. Quotquot
legimus resuscitados semper inuenim2 incredibile pe-
nitentiā in terra peregisse. Nam legit̄ de quodā con-
uerso fratre. cum ex more lauaret corp2 ei2. inter ma-
nus lauantiū cepit corpus ei2 migrescere ad modū pi-
cis. post paululū vertebat̄ in igneū colorem. postea al-
bescere vt nix. post hoc reuixit. Et interrogatus quid
viderit respondit. p2 egressum aīa mea missa est in pe-
cem ardentem. postea iactata in ignem feruentissimū
post hoc in mīes glaciales. deinde in cacabū aque fer-
uentis. In penis istis obiecta sunt mihi a demonibus
peccata leuitatis q̄ viues paruipēdi. a q̄b2 demonib2

per flagella ferrea et ignita. asperam et intolerabilem
accepi disciplinam. ita quod nullum vas eneum sustinere posset
quinimo in minutissimos pulveres resolveretur. Cuius
me deus ex iusticia saluare non posset nec ex misericor-
dia danare vellet. iussit me redire ad corpus. ut exem-
plo et verbo docerem viuentes que pene peccatoribus
debentur. Postea quantam penitentiam egerit vix dicibile
est. Ecce iste religiosus confessus et contritus decedens
propter peccata leuitatis que hodie pro nullo reputan-
tur sic punitus est. Et hec deus propter nos manifesta-
uit. Quantas penas credendum est etiam alias animas su-
stinere quas potuit publicare. nec enim ille primus nec
ultimus existit. Item doceat nos alter religiosus quomodo
evadere possumus has purgatorum penas. Sic in hominis
vidit a se exigi rationem de suis peccatis multum terri-
biliter. Cui quarenti in quantum esset obligatus responsum
est. centum libras auri. non quas alicui defraudasset sed de
notans mensuram penarum. Evigilans subiecit se gravi pe-
nitentie ac vilibus et abiectis operibus tribus continuis
annis. ita quod ab omnibus tribulationes pateretur. Et post
in somnis vidit se solutum esse a decem talentis. Et adhuc
superat undantioris labore et ignominia indigens cepit
amentiam et stulticiam inter fratres simulare. ideo fra-
tres ei graviora et horribilia ceperunt opera iniungere.
que cum gaudio patiebatur per. xiii. annos. Deinde in
somnia vidit ad se angelos venientes qui absolutum eum
ab omnibus pronuntiabant. Et dixit. Quando me fratres
graviter tribulabant. deindebant et confundebant reme-
morabar debiti et gratiose viriliter ferebam. Et alter
videns quandam fratrem ridentem dixit ei. Coram deo et
angelis eius reddituri sumus rationem. et tu rides. Hec
predicta volo in corde legentium esse recodita ut ma-
gis intus masticeantur quam stilo depingantur. Ad particularia

igitur descendendo ut benivolus lector me gratum habeat
volens euadere has futuras penas in speculo illorum
discat quid ipse faciat. Et primo omnia iniuste acqui-
sita reddat. solis necessariis secundum statum suum contentus
Deinde statum vivendi talem sine magnis curis eligat
qui est remotus ab huius seculi dignitatibus ac divitiis
et officiis communibus. quia hec vix aut nunquam valent sine
peccato administrari. Deinde a seculi actibus quantum
potest se faciat alienum. sibi et suis solum vacans. superfluis
pompis huius mundi renuncians. contubernio iustorum
se associans. lectionem sacrarum scripturarum et predicationibus
frequenter intentus. Deinde ad fontem penitentiae sci-
licet contritionis et dolorose confessionis frequenter re-
currere cum satisfactione. nam per ista precipue peccata de-
lentur virtute clavorum sacerdotibus commissarum. non so-
lum dico culpe sed et pene. dicente christo iohannis. xx.
Quorum remiseritis peccata remittuntur eis et quorum
retinueritis retenta sunt. Neque enim sacerdotes solum
ostendunt peccata confitentibus esse dimissa sicut qui-
dam volunt. quod et alii facere possent ex signis con-
tritionis. sed etiam ipsa peccata virtute clavorum dimittunt
In quibus clavibus christi passio operatur. Has claves
suscepit sacerdos in sacri ordinis preceptione. Sed secundum
dicta doctorum in scriptis suis super. iiii. sententiarum di-
stinctione. viii. xix. et. xx. triplex distinguitur clavis sci-
licet auctoritatis quam christo venit soli tanquam principa-
li agenti in sacramento. sicut deo. et ista nulli creatu-
re est communicabilis. sicut nec divina essentia. Et per
hanc clavem solus deus remittit peccata. sicut et con-
ferre gratiam et gloriam nulli potest communicare. Et ista
potest dici clavis inferni. sicut dicitur in apocalypsi. Qua-
de solus habet. et aperit peccatori qui in peccatis
quasi in inferno mortuus est. quando deus ei gratiam

tribuit ut exeat de peccato. **C**laudit autem ei quando
demeritis ei2 exigētib2 gratiā subtrahit. **A**lia est cla
uis excellentie quā christ2 habet ut homo. et talē pō
tuit ministris scz sacerdotib2 q̄ sunt dispensatores mi
sterior2 dei cōmunicare. **E**t illa clauē ministrum a chri
sto eis omīssa utunt̄ sacerdotes ī amministrazione sacra
mentor2 noui testamētī. **E**t sic seruat̄ veritas in utroq̄
id est solus deus remittit peccata clauē auctoritatis
sacerdotes clauē ministrum. **H**ec est s̄ma beati thome
.iii. pte. q. lxxiii. arti. i. et iiii. **C**ui acordat thomas de
argentina libro quarto. di. xviii. **E**t ponit exemplū de
principe qui habet principalez auctoritatē aperiendi
et claudendi castrum aut ciuitatez. per hoc tam non
excludit portariuz cui clauēs omisit. **A**liud exemplum
ponit̄ Impator suis officialib2 omittit ut potestatez
habeant maleficos puniendi. si tam veniam petant et
hec vel illa faciāt eos liberos dimittāt. ibi officiales
hnt potestatez ministeriū. princeps ptatem excellentie
Sic de christo et sacerdotib2. christus habet clauem
excellentie inquantū merito sue sacratissime passionis
immediate utitur hac clauē per hoc nō excludens mi
nisterium sacerdotū. ideo dixit. **Q**uecunq; ligaueritis
sup terrā erūt ligata et in celo. **I**do in cōfessione mul
ta culpa dimittit̄ atq; pena. **E**t si obiicitur tota culpa
dimissa est in cōtione. igitur sacerdos nō remittit
aliquā. **R**espōdet̄ q̄ nulla est vera et sufficiens cōtizio
nisi cum firmo proposito cōfitendi. ex diffinitione con
titionis. ex quo preceptuz dei. et ecclesie traditio ad
cōfessionem obligant. **I**tem si dicitur peccata venialia
dimittunt̄ per aspersionem aque benedictę. et per ge
neralem cōfessionem etc. **R**ndet̄ scdm scm thomā hoc
quo ad culpam ratione contritionis annexę. non quo
ad totam penam. **Q**uia oportet semp aliquid addere

quantum ad penam. Volens etiam penas purgatorii
euadere a largitione elemosinarum se non elonget. et lasa-
rum mendicantem recipe in domum suam non recuset. quem
si ille diues in inferno positus recepisset saluus esse po-
tuisset. Nam dicit thobias. Elemosina ab omni peccato
et a morte liberat et non patitur animam ire in tenebras
ei. 2 de. iiii. Item ante omnia talis sequatur doctrinam sancti
pauli ad romanos. xii. Obsecro vos ut exhibeatis cor-
pora vestra hostiam viventem sanctam deo placentem. Que
hostia tunc deo offertur quando pura conscientia studue-
rimus vicia extirpare. passiones et concupiscentias refre-
nare. sensus exteriores ab illicitis depescendo. asperita-
te vite in ieiuniis et orationibus vigiliis lectis sternis du-
ris vestibulis et aliis afflictionibus corporalibus nos ex-
ercendo. De qua sancta hostia corporis nostri dicit gre-
gorius in fine dialogi. Confitemur in lacrimis duriciam
mentis. formemus proximis nostris gratiam benignita-
tis. Et fidenter dico quia salutari hostia scilicet corporis
christi post mortem non indigebimus si ante mortem
deo hostia ipsi fuerimus. Non minime imo etiam maxime
pro penis purgatorii valent indulgentie vere a roma-
nis pontificibus et aliis auctoritatem habentibus concessae
de quibus ad presens supersedeo. et solent a theolo-
gis super. iiii. libro di. xx. tractari.

Non calce // **E**matio actoris huius tractatus.
huius scripture cupiens de penuria paupertatis
mee beniuolis lectoribus per modum planctus et medi-
cine aliquid inferre. dicere mihi videor cum apostolo ad
romanos. ix. Veritatem dico in christo iesu domino no-
stro. non mentior testimonium mihi perhibente consci-
entia mea in spiritu sancto. quoniam tristitia est mihi ma-
gna et continuus dolor cordi meo. Et iste quidem de-
plangebatur auersione iudeorum a fide christi quam recipe